

[Ministeren for Grønland.]

én gang uden videregående drøftelser og planlægning. Forholdet er imidlertid det, at det grønlandske hjemmestyreudvalg blev nedsat allerede under den socialdemokratiske regering i januar 1973. Jeg vil da gerne føje til, så vidt jeg erindrer det ved denne lejlighed, her fra talerstolen, at det vistnok var efter henvendelse fra Grønlands landsråd. Lad det være sagt i denne forbindelse.

Efter 2 års arbejde afgav udvalget, som udelukkende består af grønlandske politikere, i februar måned 1975 et forhandlingsoplæg og en delbetænkning vedrørende hjemmestyre i Grønland. Man kan måske forvente, når det er en delbetænkning og et forhandlingsoplæg, at der vil komme noget mere senere. Der forestår nu grundige drøftelser på basis af de grønlandske politikeres forhandlingsoplæg, som klart tilkendegiver, at etablering af hjemmestyre i Grønland bør ske gradvis efter nærmere forhandling mellem ministeren for Grønland og Grønlands landsråd, efterhånden som forudsætningerne for overførelse af de enkelte sagsområder foreligger.

Jeg har over for Grønlands landsråd givet klart udtryk for, og jeg skal gerne understrege det ved denne lejlighed, at regeringen har et absolut ønske om snarest at komme videre med konstruktive drøftelser omkring etablering af et grønlandsk hjemmestyre. Ligesom det foreliggende forhandlingsoplæg er udarbejdet fra grønlandsk side, føler jeg imidlertid, at også proceduren for de videre drøftelser bør hvile på forudsætninger opstillet fra grønlandsk hold, på grønlandske forudsætninger, og jeg vil da også snarest søge afklaret landsrådets ønsker på dette punkt.

Det er også fra grønlandsk side opfattelset, at en grønlandsk hjemmestyreordning med reelt indhold i så høj grad som muligt bør hvile på selvstændig grønlandsk finansiering. Det betyder ikke, at der ikke i en overskuelig fremtid vil være behov for statstilskud til hjemmestyre, men det betyder, at de grønlandske indtægtsmuligheder, der ligger i mineraludvinding, bliver af meget stor og meget betydelig interesse.

På dette punkt vil jeg gerne henvise til den erklæring efter Marienborgmøderne for nylig, hvori et flertal af landsrådets repræ-

sentanter tilsluttede sig oliekoncessionstillemingen med den begrundelse, at landsrådets hidtidige henstillinger på området var fulgt.

I erklæringen siges også følgende:

„Under hensyn til behovet for at tilvejebringe også økonomisk grundlag for landsrådets løsning af fremtidige hjemmestyreopgaver har ministeren erklæret sig rede til at søge gennemført en ordning, hvorefter det offentliges fremtidige andel af overskuddet fra minevirksomheden i Marmorilik fuldt ud tilfalder landsrådet, således at rådet i samme omfang overtager finansiering af opgaver, der hidtil har påhvilet statskassen.“

Der ligger heri en klar holdning fra regeringens side i retning af at bane vejen for at styrke en fremtidig hjemmestyreordning. I samme erklæring omtales en ordning, hvorved landsrådets indseende med administrationen af specielle koncessionsanliggender skal styrkes, og jeg skal i tilknytning hertil oplyse, at jeg for yderligere at udbygge samarbejdet med landsrådet på dette punkt med landsrådet vil drøfte etableringen af et særligt dansk-grønlandsk tilsyns- eller kontrolråd til at tilrettelægge og overvåge udviklingen omkring råstofudvindingen.

Ordføreren for forslagsstillerne (*Lars Emil Johansen*) (SF):

Det er ikke tilfældigt, at spørgsmålet om meddelelser af koncessioner til olieboring ud for Grønlands kyster ligger os grønlandere meget på sinde netop i denne tid. Det er derfor fuldstændig forkasteligt, at nogen har villet bagatellisere vores modstand mod meddelelse af koncessioner som værende et led i den igangværende grønlandske landsrådsvalgkamp. Nej, dette er langt mere alvorligt for os og må derfor ikke opfattes som en gang billig valgagitation. Nej, det optager os, det ligger os på sinde, fordi vi som folk føler, at det nu drejer sig om sekunder, før vor skæbne som nationalt mindretal bliver lagt i hænderne på en række multinationale selskaber. Det skridt, som ministeren for Grønland nu agter at foretage, kan blive så skæbneafgørende for Grønlands fremtid, at alle ansvarsbevidste medlemmer af dette høje ting må forstå, at vi ikke bare kan lade det hele sejle forbi uden at have en